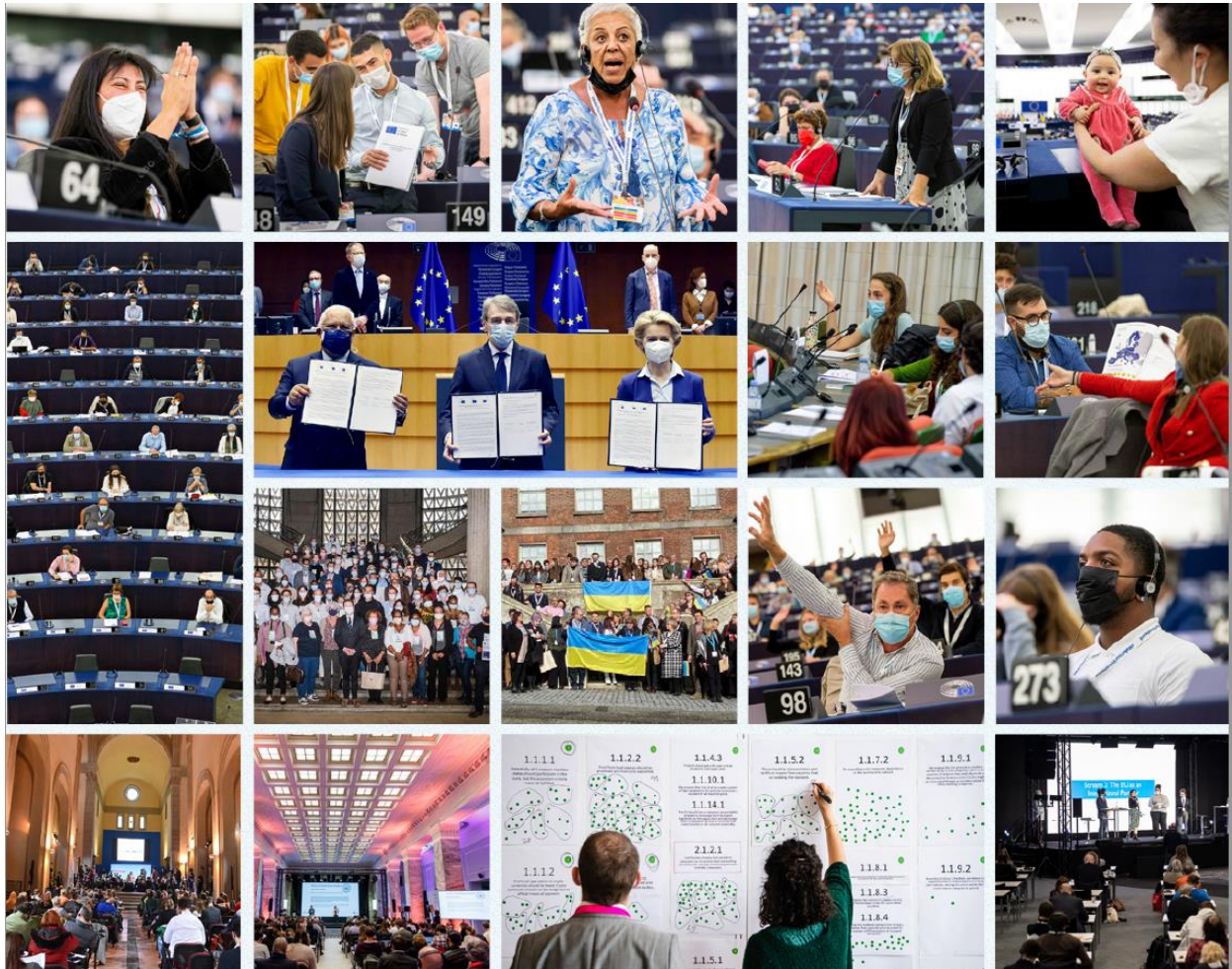

Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin jatkotoimet

– TILASTOJA –

Euroopan
tulevaisuus-
konferenssi

VASTUUVAPAUCLAUSEKE JA TEKIJÄNOIKEUS

Tämä asiakirja on tarkoitettu Euroopan parlamentin jäsenille ja henkilöstölle ja se on laadittu taustamateriaaliksi parlamentissa työskentelyä varten. Laatijat ovat yksin vastuussa tämän asiakirjan sisällöstä, eivätkä asiakirjassa ilmaistut kannat edusta parlamentin virallista kantaa. Tekstin jäljentäminen ja kääntäminen muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin on sallittua, kunhan lähde mainitaan ja Euroopan parlamentille ilmoitetaan asiasta etukäteen ja toimitetaan näytekappale.

© Euroopan unioni, 2024.

Yhteydenotot: ifru@europarl.europa.eu

<https://conference-followup.europarl.europa.eu/fi/home>

Tiivistelmä

Tässä raportissa esitetään yhteenveto Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin jatkotoimista. Vuosina 2021–2022 järjestetty konferenssi oli ainutlaatuinen esimerkki osallistavasta demokratiasta. Se koostui 450 jäsenen täysistunnosta ja neljästä kansalaispaneelistä, joihin valittiin satunnaisesti kaikista jäsenvaltioista yhteensä 800 jäsentä, jotka edustivat kaikenlaisia taustoja. Sen tehtävänä oli luoda visio Euroopan unionin tulevaisuudesta. Konferenssin osanottajat laativat yhdessä 49 ehdotusta, jotka käsittivät 326 toimenpidettä yhdeksällä aihealueella.

Konferenssin alussa hyväksytyssä yhteisessä julistuksessa Euroopan parlamentin puhemies sekä neuvoston ja Euroopan komission puheenjohtajat kehottivat kansalaisia osallistumaan keskusteluun ja vaikuttamaan siten Euroopan tulevaisuuteen. He sitoutuivat yhdessä kuuntelemaan unionin kansalaisia ja toteuttamaan nopeita jatkotoimia konferenssin suositusten pohjalta.

Tärkeimmät havainnot:

- **Osallistavan demokratian menestystarina:** Parlamentin vaalikauden loppuun mennessä vuonna 2024 EU:n toimielimet olivat laatineet 323 täytäntöönpanoaloitetta, joihin kuului sekä lainsäädäntö- että muita kuin lainsäädäntöaloitteita. Niissä käsiteltiin yhteensä 75:tä prosenttia kaikista konferenssin ehdottamista toimenpiteistä joko kokonaisuudessaan tai osittain. Vain kaksi vuotta konferenssin päättymisen jälkeen lähes kolme neljäsosaa aloitteista on saatu päätökseen. Tämä saavutus on tulosta yhteisistä pyrkimyksistä muuntaa konferenssin ehdotukset politiikkatoimiksi. Se osoittaa, että konferenssi oli innovatiivinen tapa mahdollistaa kansalaisten demokraattinen osallistuminen EU:n päätöksentekoon. Se myös tuo esiin osallistumisvälineiden roolin edustuksellisen demokratian rakenteiden rinnalla: ne voivat mahdollistaa paremman vuoropuhelun kansalaisten ja päättäjien välillä kaikilla poliittisen päätöksenteon tasoilla.
- **Jatkotoimissa on eroja aihealueittain – aihealueilla *talous, ilmasto ja EU:n rooli maailmassa* on saavutettu hyviä tuloksia, kun taas aihealueilla *demokratia ja koulutus* tulokset ovat heikommat:** Toimenpiteiden täytäntöönpanoaste on ollut hyvä konferenssin aihealueilla *talous, ilmasto ja EU:n rooli maailmassa*. Näiden jälkeen parhaat tulokset saavutettiin aihealueilla *terveys ja arvot*. Tämä osoittaa, että konferenssin ehdotukset osuivat usein yksiin unionin yleisten poliittisten tavoitteiden kanssa. Hyvänä esimerkkinä ovat konferenssin ehdotukset, joilla tuettiin vihreää ja digitaalista siirtymää, esimerkiksi vihreän kehityksen ohjelmaan ja taloudelliseen turvallisuuteen liittyviä asiakokonaisuuksia.

Aihealueilla *demokratia ja koulutus* konferenssin ehdottamia toimenpiteitä on pantu täytäntöön vähemmän. Tämä saattaa liittyä muun muassa siihen, että joidenkin toimenpiteiden täytäntöönpano edellyttäisi perussopimusten muuttamista. Näitä ovat esimerkiksi tiettyjä aiheita koskevien yhteisten EU:n laajuisten opetussuunnitelmien laatiminen tai uusien unionin virallisten kulttuuristen symbolien käyttöön ottaminen. Kaikissa näissä tapauksissa konferenssin suositusten toteuttaminen unionin tason toimina edellyttäisi unionin toimivallan rakenteellisten rajoitusten poistamista eli toimielinuudistusta. Lisäksi erinäisten hyvin abstraktien tai yksityiskohtaisten toimenpiteiden osalta ei ole vielä toteutettu toimia.

- **Avoimet kysymykset – perussopimusten muuttaminen ja toimielinuudistus:** Konferenssin ehdottamista toimenpiteistä yhteensä 31:n täytäntöönpano kokonaisuudessaan edellyttäisi perussopimusten muuttamista. Monet näistä toimenpiteistä kuuluvat aihealueisiin *demokratia ja koulutus*. Kansalaiset haluavat EU:n paitsi parantavan toimiaan tietyillä aloilla myös toimivan yleisesti ottaen tehokkaammin. Tiedot osoittavat, että EU:n alakohtaisessa päätöksenteossa on jo otettu huomioon useita konferenssin ehdottamia toimenpiteitä. Sen sijaan (vielä) ei ole alettu toteuttaa

kehotuksia, jotka liittyvät EU:n toiminnan parantamiseen yleisemmin. Euroopan parlamentti on aloittanut keskustelut perussopimusten tarkistamisesta ja käynnistänyt SEU-sopimuksen 48 artiklan mukaisen prosessin antamalla yksityiskohtaisia ehdotuksia perussopimusten muuttamiseksi kahdessa päätöslauselmassa ja yhdessä valiokunta-aloitteisessa mietinnössä, mutta tämä ei ole vielä johtanut konkreettisiin tuloksiin.

Tietoa yksittäisistä asiakokonaisuuksista ja konferenssin ehdottamista toimenpiteistä on saatavilla

[Euroopan parlamentin verkkosivustolla Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin jälkeisistä toimista.](#)

EUROOPAN TULEVAISUUTTA KÄSITTELEVÄ KONFERENSSI – OSALLISTAVAN DEMOKRATIAN MENESTYSTARINA

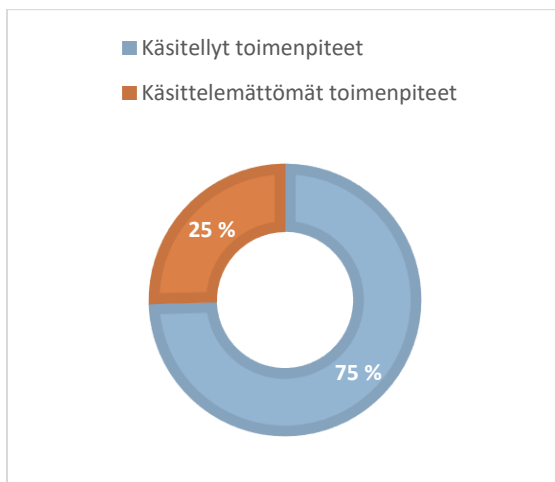
Konferenssin jälkeen on toteutettu merkittävästi jatkotoimia, mikä osoittaa, että EU:n toimielimet ovat sitoutuneet käsittelemään kansalaisten esiin tuomia kysymyksiä. Kolmea neljäsosaa konferenssin ehdottamista toimenpiteistä on jo käsitelty joko kaikilta osin tai osittain (vaikka yksittäisten politiikkatoimien täytäntöönpanoasteen arvioiminen voikin joskus olla monimutkaista ja tulkinnanvaraista). Konferenssi oli siis innovatiivinen ja rakentava tapa mahdollistaa kansalaisten osallistuminen EU:n päätöksentekoon.

Toukokuun 31. päivään 2024 mennessä oli kartoitettu yhteensä 323 täytäntöönpanoaloitetta, jotka liittyivät Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin tuloksiin.

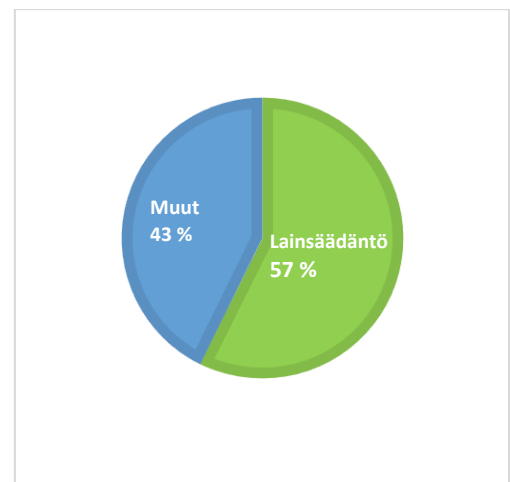
Näillä aloitteilla on käsitelty kolmea neljäsosaa (75 prosenttia) konferenssin ehdottamista toimenpiteistä (243:a toimenpidettä yhteensä 326:sta). Tämä tarkoittaa, että toimenpiteen joko osittain tai kokonaan kattava asianmukainen jatkotoimi on toteutettu tai sellaista ollaan parhaillaan toteuttamassa. Toisaalta konferenssin ehdottamista toimenpiteistä 25 prosentin (83 toimenpidettä) osalta ei ole (vielä) toteutettu lainkaan täytäntöönpanotoimia. Joidenkin toimenpiteiden täytäntöönpano kokonaisuudessaan edellyttäisi perussopimusten muuttamista.

Kartoitetuista 323 aloitteesta 185 on lainsäädäntöaloitteita ja 138 muita kuin lainsäädäntöaloitteita (eli aloitteista 57 prosenttia on lainsäädäntöaloitteita ja 43 prosenttia muita kuin lainsäädäntöaloitteita). Kaksi vuotta konferenssin päättymisen jälkeen lähes kolme neljäsosaa näistä aloitteista on saatu päätökseen.

**KONFERENSSIN TOIMENPITEIDEN
TÄYTÄNTÖÖNPANOTOIMET**
243/326 (75 %) käsiteltyä toimenpidettä
83/326 (25 %) käsittelemättömä toimenpidettä

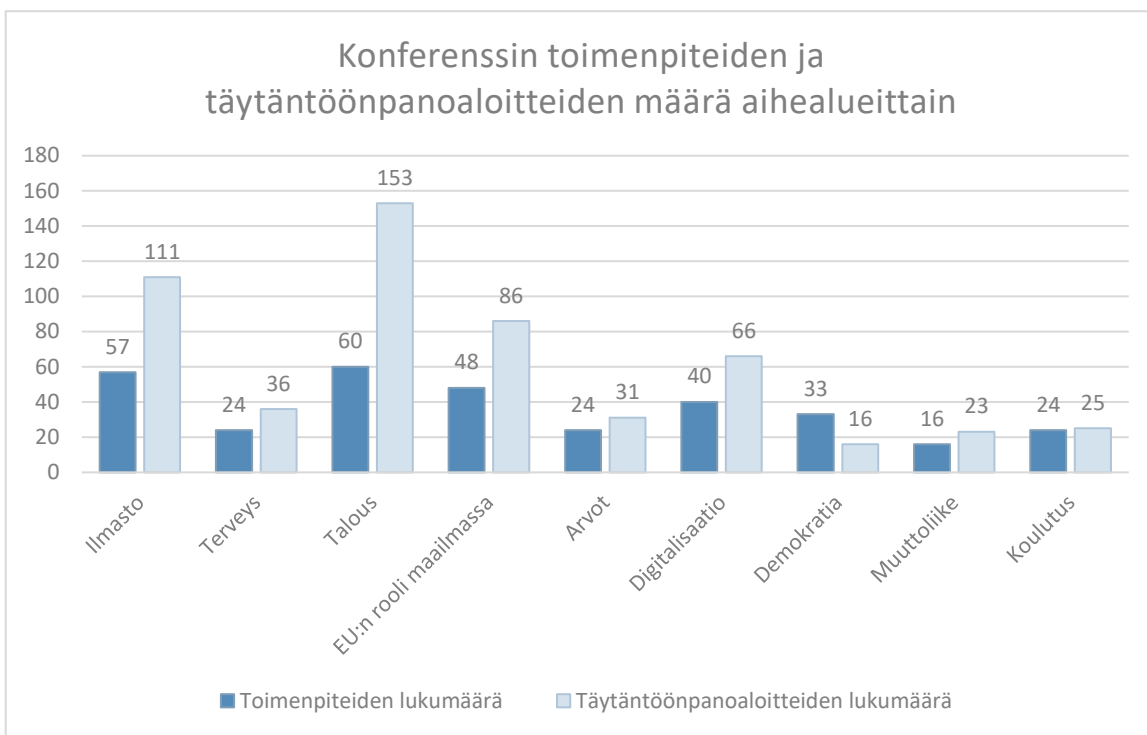
**LAINSÄÄDÄNTÖ- / MUUT KUIN
LAINSÄÄDÄNTÖALOITTEET**
185/323 lainsäädäntöaloitetta
138/323 muuta kuin lainsäädäntöaloitetta

Täytäntöönpanoaloitteiden lukumäärissä on merkittäviä eroja konferenssin yhdeksän aihealueen välillä. Joillakin politiikanaloilla jatkotoimia on toteutettu selvästi aktiivisemmin kuin toisilla.

- Täytäntöönpanoaloitteita on toteutettu eniten aihealueilla *talous* (153 aloitetta), *ilmasto* (111 aloitetta) ja *EU:n rooli maailmassa* (86 aloitetta).
- Täytäntöönpanoaloitteita on toteutettu vähiten aihealueilla *muuttoliike* (23 aloitetta), *koulutus* (25 aloitetta) ja *demokratia* (16 aloitetta).

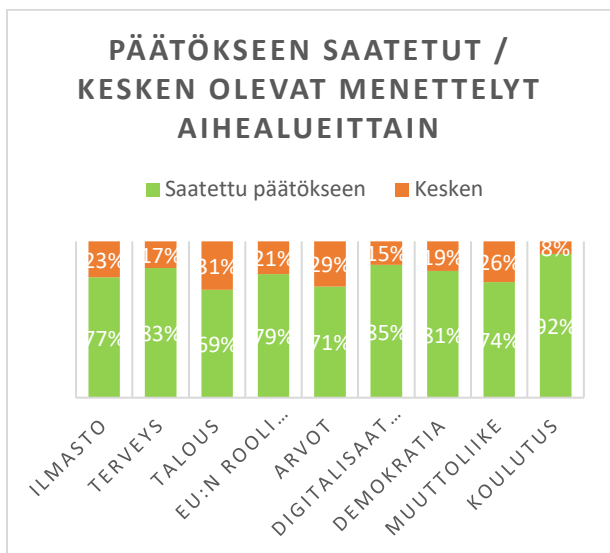
Seuraavassa kaaviossa esitetään täytäntöönpanoaloitteiden lukumäärä aihealueittain sekä suhteessa konferenssin ehdottamien toimenpiteiden lukumäärään (jotkin erot voivat johtua myös konferenssin alkuperäisen ehdotuksen rakenteesta).

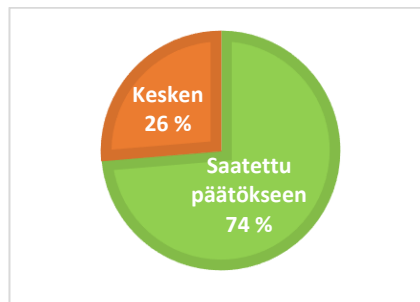
Huom. Kaaviossa aloitteiden kokonaismäärä on yli 323, koska yksittäiset aloitteet on laskettu kaikkiin niistä aihealueista, joihin ne liittyvät.

Päätökseen saatetut menettelyt (tilanne 31. toukokuuta 2024)

Parlamentin vaalikauden lopussa yhteensä 323 täytäntöönpanoaloitteesta oli saatettu päätökseen 238 menettelyä (74 prosenttia). Kesken oli vielä 85 menettelyä (26 prosenttia). Kun konferenssin aihealueita tarkastellaan erikseen, näissä osuuksissa ilmenee kuitenkin eroja. *Koulutus*-aihealue erottuu joukosta: aloitteista 92 prosenttia on saatettu päätökseen, ja niistä valtaosa on muita kuin lainsäädäntöaloitteita.

238/323 menettelyä saatettu päätökseen
85/323 menettelyä kesken

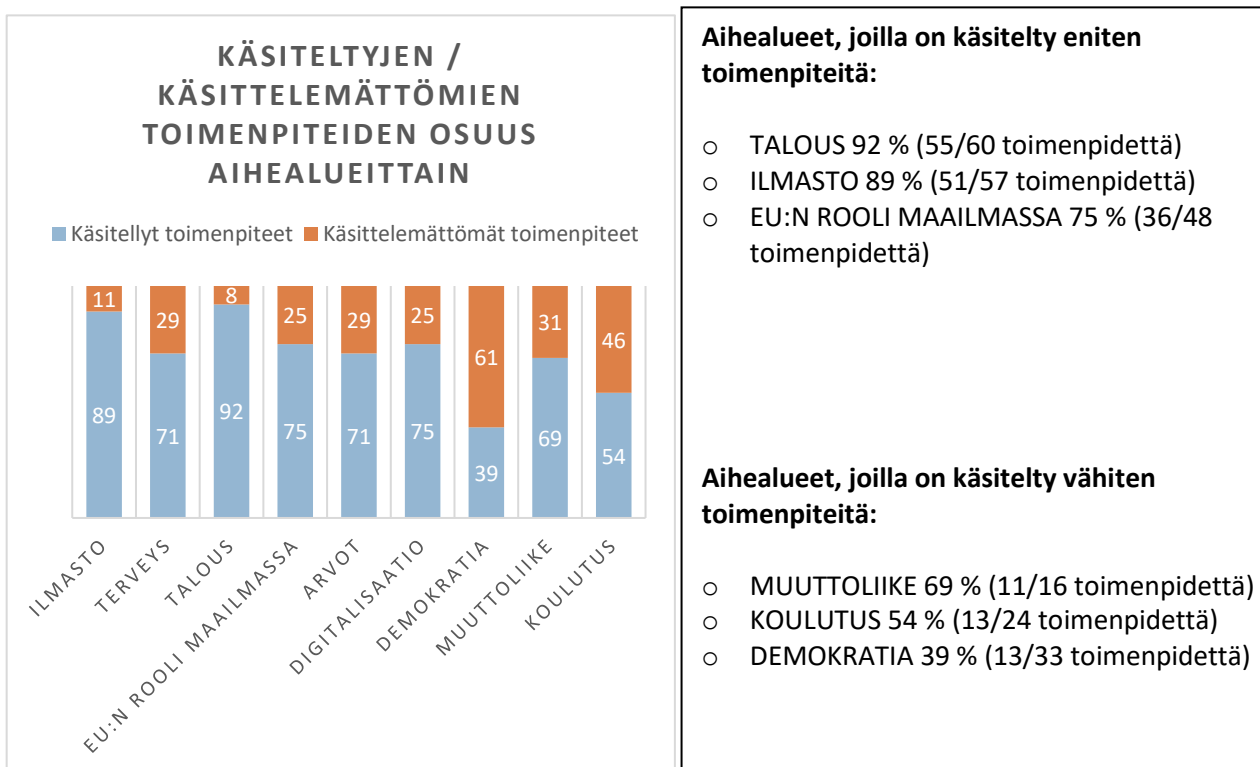
Joitakin keskeneräisiä menettelyjä saatetaan jatkaa seuraavalla vaalikaudella. Parlamentti on hyväksynyt ensimmäisen käsittelyn kannan useisiin tällaisiin keskeneräisiin menettelyihin. Muiden menettelyjen osalta uuden parlamentin on päätettävä kannastaan sen jälkeen, kun se on pitänyt järjestäytymisistuntonsa heinäkuussa 2024.

JATKOTOIMIEN TOTEUTUMISESSA ON EROJA AIHEALUEITTAIN: AIHEALUEILLA TALOUS, ILMASTO JA EU:N ROOLI MAAILMASSA ON SAAVUTETTU HYVIÄ TULOKSIA, KUN TAAS AIHEALUEILLA DEMOKRATIA JA KOULUTUS TULOKSET OVAT HEIKKOMMAT

Aihealueilla *talous, ilmasto* ja *EU:n rooli maailmassa* useiden konferenssin toimenpiteiden osalta on toteutettu täytäntöönpanotoimia, joilla on tuettu vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyviä toimintaohjelmia. Seuraavaksi eniten täytäntöönpanotoimia on toteutettu aihealueiden *terveys* ja *arvot* toimenpiteiden osalta. Aihealueilla *demokratia* ja *koulutus* on jäljellä enemmän haasteita. (Yksityiskohtaiset tiedot kustakin aihealueesta ovat tämän asiakirjan liitteessä.)

Kun kaikkia konferenssin yhdeksää aihealuetta tarkastellaan lähemmin, tietyt alat erottuvat kaikista aktiivisimpina: aihealueilla *talous, ilmasto* ja *EU:n rooli maailmassa* on eniten täytäntöönpanoaloitteita, eniten käsiteltyjä konferenssin toimenpiteitä sekä eniten päätökseen saatettuja menettelyjä.

Vähiten aktiivisia aloja ovat *muuttoliike, koulutus* ja *demokratia*: niillä on vähiten täytäntöönpanoaloitteita ja vähiten käsiteltyjä konferenssin toimenpiteitä.

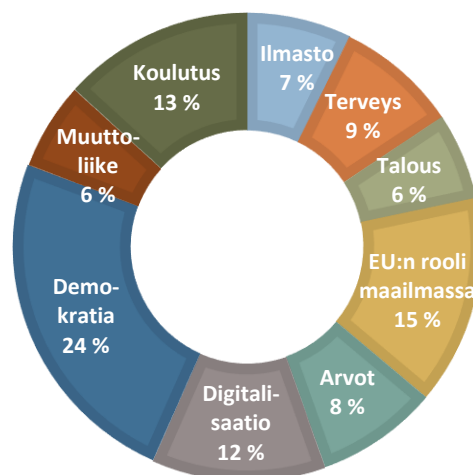
Yksi syy siihen, että aihealueilla *ilmasto* ja *talous* konferenssin toimenpiteitä on käsitelty eniten, voi olla se, että niihin sisältyy monia toisiinsa liittyviä ja monialaisia politiikkatoimia. Tällaisia toimia liittyy esimerkiksi kiertotalouteen tai taloudelliseen turvallisuuteen. antoi tukensa kehoituksille investoida uusiin teknologioihin, mutta samalla se kehotti pitämään mielessä investointien taloudellisen ja sosiaalisen hinnan.

Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin ehdottamista toimenpiteistä 83 odottaa vielä käsittelyä.

Kuten kaaviosta käy ilmi, eniten käsittelemättömiä toimenpiteitä on aihealueilla *demokratia* (20 toimenpidettä), *koulutus* (11 toimenpidettä), *EU:n rooli maailmassa* (12 toimenpidettä) ja *arvot* (seitsemän toimenpidettä).

Täytäntöönpano oli sitä vastoin edennyt pisimmälle aihealueilla *talous* (viisi käsittelemätöntä toimenpidettä), *ilmasto* (kuusi käsittelemätöntä toimenpidettä) ja *terveys* (seitsemän käsittelemätöntä toimenpidettä).

KÄSITTELEMÄTTÖMÄT TOIMENPITEET

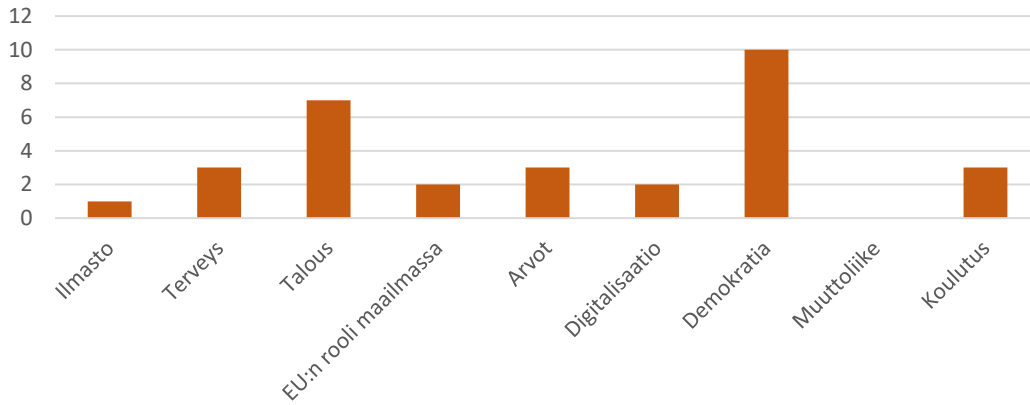
AVOIMET KYSYMYKSET: PERUSSOPIMUSTEN MUUTTAMINEN JA TOIMIELINUUDISTUS

Konferenssin ehdottamista toimenpiteistä 31:n täytäntöönpano kokonaisuudessaan edellyttäisi perussopimusten muuttamista. Tiettyjen konferenssin suositusten toteuttaminen unionin tason toimina – erityisesti aihealueilla *demokratia* ja *koulutus* – edellyttäisi joidenkin EU:n toimivallan rajoitusten poistamista erityisesti toimielinuudistuksilla. Euroopan parlamentti on käynnistänyt perussopimusten tarkistamisprosessin, mutta tämä ei ole vielä johtanut konkreettisiin tuloksiin.

Konferenssissa kansalaiset keskittyivät määrittämään, mitä tuloksia politiikkatoimilla halutaan saavuttaa, eivät niinkään mekanismeihin, joilla nämä tulokset voitaisiin saavuttaa. Mekanismin määrittäminen jäi lainsäätäjien ja poliittisten päättäjien, erityisesti kansalaisten vaaleilla valittujen edustajien, tehtäväksi. Näin ollen vain muutamissa konferenssin toimenpiteissä (toimenpiteet 8.3, 10.3 ja 25.4) kehoitetaan nimenomaisesti muuttamaan perussopimuksia.

Konferenssin ehdottamista toimenpiteistä 31:n on kuitenkin todettu edellyttävän perussopimusten muuttamista, jotta ne voidaan panna täytäntöön kokonaisuudessaan, vaikkei tästä ole erillistä mainintaa. Tällaisia toimenpiteitä on eniten aihealueilla *demokratia*, *talous* ja *terveys* mutta myös aihealueilla *arvot* ja *koulutus*. Kansalaisten mielestä terveys-, energia-, koulutus- ja ulkopoliittikan alalla voitaisiin hyötyä siitä, että Euroopan unioni lisäisi toimintaansa. Konferenssi ehdotti muun muassa, että näillä aloilla tehtäisiin enemmän päätöksiä yhdessä EU:n tasolla, myös määränemmistö päätöksinä, tai että laadittaisiin EU:n laajuisia standardeja. Muilla toimenpiteillä pyritään ottamaan kouluissa käyttöön yhteisiä tai pakollisia opetussuunnitelmia, jotka koskevat esimerkiksi terveellistä ruokaa tai biologista monimuotoisuutta, tai parantamaan valistusta EU:sta, sen historiasta ja yhdentymisestä. Toisilla toimenpiteillä taas on tarkoitus vahvistaa EU:n sosiaalipolitiikkaa ja tehostaa oikeusvaltioperiaatteen toteutumista.

Niiden toimenpiteiden lukumäärä, joiden täytäntöönpano kokonaisuudessaan edellyttää perussopimusten muuttamista (aihealueittain)

Aihealue	Toimenpiteet, joiden täysimittaisen täytäntöönpanon on todettu edellyttävän perussopimusten muuttamista	
	Toimenpiteiden lukumäärä	Toimenpiteen numero
Ilmasto	1	6.6
Terveys	3	8.3, 10.1, 10.3
Talous	7	12.21, 13.5, 14.1, 14.4, 15.5, 15.8, 16.5
EU:n rooli maailmassa	2	21.1, 21.3
Arvot	3	25.4, 27.4, 29.5
Digitalisaatio	2	32.1, 32.2
Demokratia	10	37.1, 37.6, 38.2, 38.4, 39.1, 39.3, 39.6, 39.7, 40.2, 40.3
Muuttoliike	0	--
Koulutus	3	46.1, 48.2, 48.3

LIITE

TILANNEKATSAUKSET KONFERENSSIN AIHEALUEISTA

- 1) *Ilmasto*
- 2) *Terveys*
- 3) *Talous*
- 4) *EU:n rooli maailmassa*
- 5) *Arvot*
- 6) *Digitalisaatio*
- 7) *Demokratia*
- 8) *Muuttoliike*
- 9) *Koulutus*

1) ILMASTO - ("Ilmastonmuutos ja ympäristö")

Yhteenveto jatkotoimista: Aihealueella ILMASTO konferenssin täysistunto hyväksyi seitsemän ehdotusta, joihin sisältyi 57 toimenpidettä. Ehdotukset koskevat ilmaston ja biologisen monimuotoisuuden suojelua, luonnonmukaisten elintarvikkeiden, eläinten hyvinvoinnin ja ruokaturvan edistämistä sekä vihreän siirtymän nopeuttamista – erityisesti energian tuotannon ja liikenteen osalta – ja sen sosiaalisten kustannusten käsittelyä.

Aihealueella on toteutettu runsaasti jatkotoimia: sen 57:stä toimenpiteestä 51:n eli 89 prosentin osalta on toteutettu täytäntöönpanotoimia. Lisäksi viittä aihealueen ILMASTO toimenpidettä on käsitelty eniten kaikista konferenssin toimenpiteistä, eli niiden johdosta on toteutettu suurin määrä aloitteita. Noin 60 prosenttia täytäntöönpanoaloitteista on lainsäädäntöaloitteita, ja suurin osa menettelyistä on jo saatettu päätökseen. Joidenkin keskeisten asiakokonaisuuksien käsittely on kuitenkin vielä kesken, esimerkiksi kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen uudistaminen.

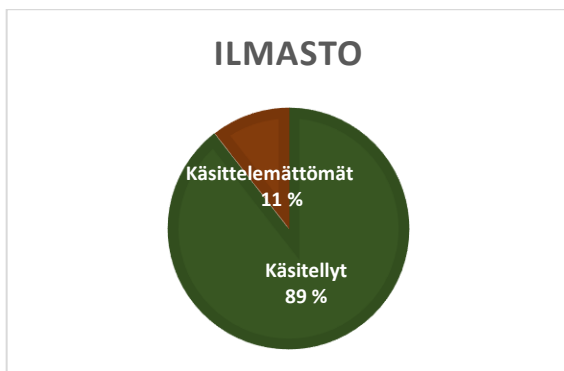
Huomioita yksittäisistä konferenssin toimenpiteistä: Konferenssin toimenpiteet, joita käsitellään eniten EU:n poliittisessa ohjelmassa, liittyvät vihreään siirtymään, maatalouteen, uusiutuviin energianlähteisiin ja kiertotalouteen. Jopa 13 aloitteella vastataan kansalaisten kehoitukseen toteuttaa vihreä siirtymä ja mahdollisuuksien mukaan nopeuttaa sitä, erityisesti investoimalla uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen liittyviin hankkeisiin, jotta voidaan vähentää ulkoisia riippuvuuksia (3.1 ja 3.3). Vesilähteiden suojelun sekä jokien ja valtamerten pilaantumisen torjunnan (2.7) osalta toteutettiin 14 täytäntöönpanoaloitetta. Yhdeksällä aloitteella käsiteltiin konferenssin toimenpiteitä, jotka koskevat mm. vihreän ja sinisen talouden käsitteiden esiin tuomista edistämällä tehokasta ilmastoystävällistä maataloutta ja kalastusta niin, että tuottavuus ja ruokaturva taataan edelleen (1.1), tiukempia ja yhdenmukaistettuja tuotantostandardeja EU:ssa sekä digitaalisen tuotepassin käyttöön perustuvaa avointa merkintäjärjestelmää kaikille myydyille tuotteille (5.1).

Vain **kuutta toimenpidettä yhteensä 57:stä (11 prosenttia) ei ole käsitelty.** Muihin aihealueisiin verrattuna tämä osuus on pieni. Käsittelemättömät toimenpiteet koskevat pakollisten hiilidioksidisuodattimien käyttöönottoa (3.7), fossiilisten polttoaineiden tukien täydellistä asteittaista poistamista siirtymäkauden jälkeen (3.10), ympäristölle haitallisten tuotteiden mainonnan rajoittamista (5.12), ympäristökysymyksiä käsittelevää yhteistä EU:n peruskirjaa (6.4), ruoantuotannon ja biologisen monimuotoisuuden sisällyttämistä osaksi koulutusta (6.7) ja kasviperäisen ruokavalion edistämistä (6.8).

Perussopimusten muuttaminen: Aihealueella ILMASTO on yksi toimenpide, jonka täytäntöönpano kokonaisuudessaan edellyttää perussopimusten tarkistamista. Toimenpiteessä 6.6 kehoitetaan muun muassa harkitsemaan biologisen monimuotoisuuden ottamista pakolliseksi aineeksi kouluissa. Tämän kehoituksen johdosta ei ole toteutettu toimia, mutta muita toimenpiteen näkökohtia, jotka koskevat tietoisuuden lisäämistä ja ruoantuotannon ja biologisen monimuotoisuuden sisällyttämistä osaksi koulutusta, käsitellään jossain määrin neuvoston suosituksessa vihreää siirtymää ja kestävää kehitystä koskevasta oppimisesta.

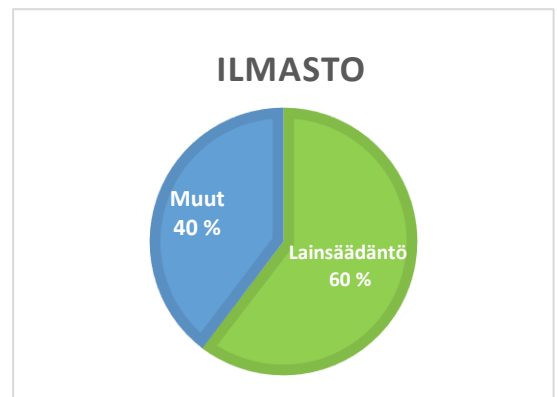
Käsitelty/käsittelemättömät toimenpiteet

51/57 käsiteltyä toimenpidettä
6/57 käsittelemättömää toimenpidettä

Lainsäädäntö- / muut kuin lainsäädäntöaloitteet

67/111 lainsäädäntöaloitetta
44/111 muuta kuin lainsäädäntöaloitetta

PÄÄTÖKSEEN SAATETTUIEN TÄYTÄNTÖÖNPANOALOITTEIDEN OSUUS

77 %

23 %

2) TERVEYS

Yhteenveto jatkotoimista: Aihealueen TERVEYS alalla konferenssin täysistunto hyväksyi neljä ehdotusta, joihin sisältyi **24 toimenpidettä**. Ehdotukset koskevat terveellisen ruoan ja elintapojen edistämistä, terveydenhuoltojärjestelmän vahvistamista, terveyden ymmärtämistä laajemmin sekä kaikkien yhtäläisiä mahdollisuuksia saada terveyspalveluja Euroopan terveysunionin kehittämisen ja hyödyntämisen myötä. Niissä pyritään yleisellä tasolla lisäämään unionin toimia terveyden alalla, missä on otettu huomioon myös covid-19-kriisin osoittama tarve EU:n laajusten koordinoitujen toimien vahvistamiselle.

TERVEYS on aihealue, jossa toiminta on ollut aktiivista ja jatkotoimiin on panostettu suhteellisen runsaasti, sillä 24 toimenpiteestä 17:n (71 prosenttia) osalta on tähän mennessä toteutettu toimia. Koska EU:n toimivalta tällä alalla on rajallinen, on huomionarvoista, että 36:sta täytäntöönpanoaloitteesta 16 (44 prosenttia) on lainsäädäntöaloitteita ja että vain 17 prosenttia niihin liittyvistä menettelyistä on vielä kesken. Näin ollen EU:n lainsäätäjät ovat ottaneet huomioon toimenpiteessä 10.3 esitetyn kehotuksen ”tehost[aa] Euroopan terveysunionia hyödyntämällä nykyisten puiteiden täysi potentiaali”.

Huomioita yksittäisistä konferenssin toimenpiteistä:

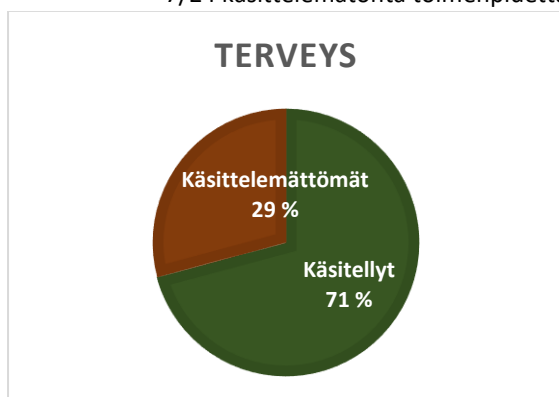
Toimenpide 8.3 on yksi laajimmin käsitellyistä TERVEYS-aihealueen toimenpiteistä (10 täytäntöönpanoaloitetta). Siinä asetettuina tavoitteina on, että ”[v]armistetaan strateginen riippumattomuus EU:n tasolla, jotta vältetään riippuvuutta kolmansista maista lääkkeiden (erityisesti vaikuttavien aineiden) ja lääkinnällisten laitteiden suhteen (mukaan lukien raaka-aineet). EU:n tasolla olisi erityisesti laadittava luettelo keskeisistä ja ensisijaisista, mutta myös innovatiivisista lääkkeistä ja hoidoista (kuten bioteknologiaratkaisuista), jotta voidaan taata niiden saatavuus kansalaisille. Harkitaan koordinoitua strategisen varastoinnin järjestämistä kaikkialla EU:ssa. Sisällytetään terveys ja terveydenhuolto EU:n ja EU:n jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan muuttamalla Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 4 artiklaa, jotta saadaan aikaan tarvittavia unionin tason koordinoituja pitkäjänteisiä toimia.” Ensin mainittujen tavoitteiden osalta on toteutettu useita toimia. Kuitenkaan toimenpiteen jälkimmäistä osaa, jossa kehoitetaan sisällyttämään terveydenhuolto jaettuun toimivaltaan muuttamalla perussopimusta, ei ole käsitelty.

Lähes kolmannes eli seitsemän 24:stä (29 prosenttia) TERVEYS-aihealueen toimenpiteistä on edelleen käsittelemättä, mukaan lukien terveellisen ruoan tarjoamisen tukeminen yleisöä palvelevissa laitoksissa (7.4), terveydenhuoltojärjestelmiin investoiminen (8.5), terveellisiä elintapoja koskevan ja myös seksuaalikasvatuksen kattavan vakiomuotoisen koulutusohjelman kehittäminen EU:n tasolla (9.2) sekä kaikille kansalaisille tarjottavien maksuttomien ensiapukurssien kehittäminen (9.3). Muut toimenpiteet liittyvät terveysviikkoa koskevan aloitteen laajentamiseen aloittaen mielenterveyden teemavuodella (9.4) (joskin komissio on sittemmin hyväksynyt uuden mielenterveysstrategian), hoidon kohtuuhintaisuuden varmistamiseen erityisesti hammashoidon osalta (10.5) ja lasten maksuttoman hammashoidon edistämiseen (10.7).

Perussopimusten muuttaminen: TERVEYS-aihealueen toimenpiteisiin lukeutuu kolme toimenpidettä (8.3, 10.1 ja 10.3), joiden täysimittainen täytäntöönpano edellyttäisi perussopimusten muuttamista. Niiden aiheena on yhteiset terveydenhuollon vähimmäisvaatimukset ja niihin liittyvä rahoitus (10.1) sekä terveyden ja terveydenhuollon sisällyttäminen EU:n ja EU:n jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan muuttamalla Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 4 artiklaa (8.3 ja 10.3, loppuosa).

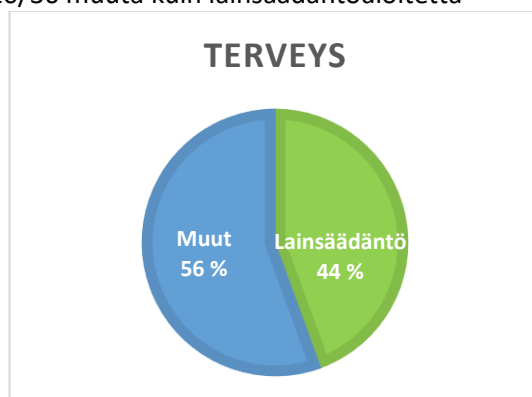
Käsitellyt/käsittelemättömät toimenpiteet

17/24 käsiteltyä toimenpidettä
7/24 käsittelemättömää toimenpidettä

Lainsäädäntö- / muut kuin lainsäädäntöaloitteet

16/36 lainsäädäntöaloitetta
20/36 muuta kuin lainsäädäntöaloitetta

PÄÄTÖKSEEN SAATETTUIEN TÄYTÄNTÖÖNPANOALOITTEIDEN OSUUS

83 %

17 %

TALOUS - ("Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työllisyys")

Yhteenveto jatkotoimista: TALOUS-aihealueeseen sisältyy toimenpiteitä muita runsaammin: konferenssin kuuteen ehdotukseen lukeutuu yhteensä 60 toimenpidettä. Ehdotusten aiheina on kestävä kasvu ja innovointi, EU:n kilpailukyvyyn parantaminen ja sisämarkkinoiden syventäminen entisestään, osallisuutta edistävät työmarkkinat, vahvempi sosiaalipolitiikka (erityisesti Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanon avulla), väestörakenteen muutos sekä finanssi- ja veropolitiikka.

TALOUS-aihealueella jatkotoimien toteutusaste on korkea, 92 prosenttia. Täytäntöönpanoaloitteita on tehty noin 153, mikä kattaa 55 toimenpidettä.

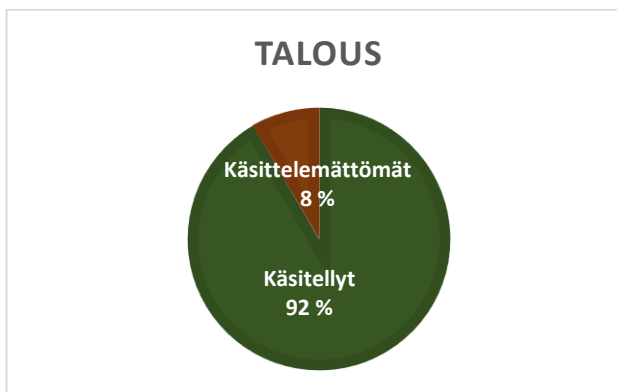
Huomioita yksittäisistä konferenssin toimenpiteistä: Ei ole yllättävää, että tähän aihealueeseen kuuluu useita sellaisia toimenpiteitä, joiden osalta täytäntöönpanotoimia on toteutettu muita runsaammin. Tämä heijastaa tiettyä päällekkäisyyttä kansalaisten huolenaiheissa ja toimissa, joita EU on toteuttanut vastatakseen Venäjän Ukrainaan kohdistamaan hyökkäykseen ja siihen liittyviin tarjonta- ja turvallisuuskysymyksiin. Tällaisia laajalti käsiteltyjä toimenpiteitä ovat esimerkiksi ne, joilla vähennetään EU:n riippuvuutta ulkomaisista toimijoista taloudellisesti strategisilla aloilla (17.1, 17.3 ja 17.7), erityisesti energia-alalla (11.7, 18.2). **Kaikista konferenssin toimenpiteistä eniten toimia on toteutettu toimenpiteen 11.1 alalla** eli vihreämpien tuotantoprosessien edistämisen, myönteisten ja kielteisten kannustimien tarjoamisen sekä paikallisen tuotannon ja kulutuksen lisäämisen aloilla. Tämän toimenpiteen tavoitteet on otettu huomioon 26 eri täytäntöönpanoaloitteessa. **Toimenpide 12.12**, joka koskee toimitusvarmuuden parantamista erityisesti monipuolistamalla tuotantopanosten lähteitä ja lisäämällä keskeisten tuotteiden valmistusta Euroopassa esimerkiksi terveyden, elintarvikkeiden, energian, puolustuksen ja liikenteen aloilla, on otettu huomioon 21 aloitteessa.

TALOUS-aihealueella vain muutaman toimenpiteen osalta ei ole toteutettu lainkaan toimia. Näitä ovat muun muassa pakollinen EU:n aloitteiden kilpailukykytarkastus (12.21) ja vahvempaan sosiaalipolitiikkaan liittyvät luonteeltaan abstraktimmat ehdotukset, jotka koskevat hyvinvointia koskevien oikeuksien vaarantamisen estämistä (14.2), kaikkien alle 16-vuotiaiden mahdollisuutta käyttää terveydenhuoltopalveluja koko EU:ssa (14.4.) ja asumisen rahoitusvastuun jakamista (14.5).

Perussopimusten muuttaminen: TALOUS-aihealueeseen kuuluu seitsemän toimenpidettä, jotka edellyttävät perussopimusten muuttamista, jotta ne voitaisiin panna täytäntöön kokonaisuudessaan. Niihin lukeutuvat toimenpide 12.21, joka koskee pakollisia kilpailukykytarkastuksia ja "kilpailukykyelimen" perustamista, sekä toimenpide 14.4, joka koskee terveydenhuoltopalvelujen tarjoamista kaikille alle 16-vuotiaille henkilöille koko EU:ssa, jos kyseisiä palveluja ei ole saatavilla kansallisessa toimintaympäristössä. Muista toimenpiteistä on käsitelty vain niitä osia, jotka eivät edellytä perussopimusten muuttamista. Tällaisia osittain käsiteltyjä toimenpiteitä ovat esimerkiksi toimenpide 13.5, joka koskee sosiaalista edistystä koskevan pöytäkirjan sisällyttämistä perussopimuksiin, ja toimenpide 15.8 asianmukaisen sosiaali- ja terveydenhuollon takaamisesta ikääntyville ihmisille, mikä kuuluu edelleen jäsenvaltioiden toimivaltaan.

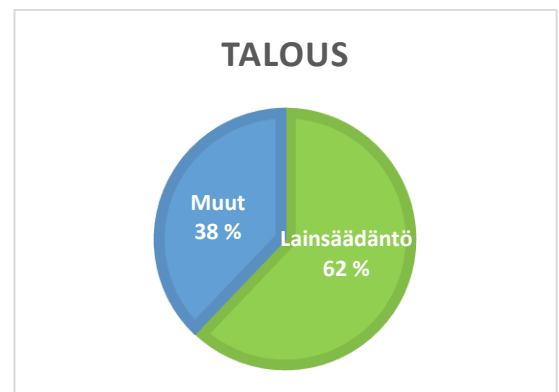
Käsitelty/käsittlemättömät toimenpiteet

55/60 käsiteltyä toimenpidettä
5/60 käsittlemättömää toimenpidettä

Lainsäädäntö- / muut kuin lainsäädäntöaloitteet

95/153 lainsäädäntöaloitetta
58/153 muuta kuin lainsäädäntöaloitetta

PÄÄTÖKSEEN SAATETTUIEN TÄYTÄNTÖÖNPANOALOITTEIDEN OSUUS

4) EU:N ROOLI MAAILMASSA

Yhteenveto jatkotoimista: Aihealueeseen EU:N ROOLI MAAILMASSA sisältyy yhteensä **48 toimenpidettä, jotka on jaettu kahdeksaan ehdotukseen.** Niissä käsitellään monia ulkoasioihin, kansainväliseen kauppaan sekä turvallisuuteen ja puolustukseen liittyviä kysymyksiä. Ulkoasioiden osalta käsitellään riippuvuuksia kolmansista maista ja ehdotetaan muutoksia EU:n päätöksentekoon, kuten päätöksentekoon määränemistöllä ja korkean edustajan roolin vahvistamiseen. Puolustuksen ja turvallisuuden alalla ehdotuksissa viitataan vuoropuhelun edistämiseen ja rauhan takaamiseen esimerkiksi perustamalla EU:n asevoimat, joita käytetään itsepuolustukseen ja sotilaallisten toimien estämiseen. Kaupan osalta ehdotetaan toimitusketjujen monipuolistamista EU:n riippumattomuuden vahvistamiseksi keskeisillä aloilla sekä korkeiden eettisten ja ympäristönormien asettamista kauppasopimuksissa.

Noin puolet tämän aihealueen täytäntöönpanoaloitteista on lainsäädäntöaloitteita. Ulkoasioiden osalta tämä osuus vaikuttaa varsin korkealta, mikä kuitenkin selittyy tähän aihealueeseen kuuluvien digitaali- ja energia-alaan ja ilmastonmuutokseen liittyvien aloitteiden suurella määrällä. Joitakin menettelyjä ei ollut saatu päätökseen tätä kertomusta laadittaessa, minkä vuoksi **21 prosenttia aloitteista on merkitty keskeneräisiksi.** Muut kuin lainsäädäntöaloitteet koostuvat pääasiassa yhteisistä tiedonannoista, joissa esitetään erityisiä alakohdaisia strategioita.

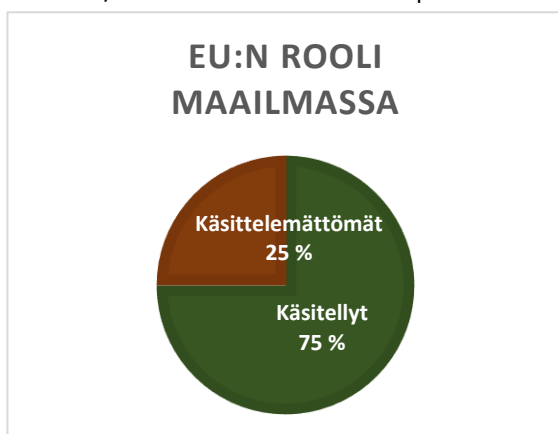
Huomioita yksittäisistä konferenssin toimenpiteistä: EU:N ROOLI MAAILMASSA on yksi aihealueista, jonka osalta edistystä on saavutettu eniten, sillä **toimenpiteistä peräti 75:tä prosentin osalta on toteutettu täytäntöönpanotoimia.** Käsitellyt toimenpiteet koskevat pääasiassa parannuksia energiariippuvuuteen, toimitusvarmuuteen, ulkomaankaupan kytkemiseen ympäristö- ja eettisiin kysymyksiin sekä yleiseen kauppapolitiikkaan. Toimenpiteet, joiden osalta ei ole toteutettu toimia, koskevat pääasiassa päätöksentekoa (määränemistöpäätökset ulkopoliittikan alalla ja korkean edustajan rooli), suhteita kansalaisiin (avoimuus ja osallistuminen) ja koulutusta.

Useat **käsittelemättömät toimenpiteet** ovat luonteeltaan abstrakteja, kuten ”täysi tuki kansalaisille, jotka päättävät osallistua järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan organisaatioihin” (22.3), mikä hankaloittaa niiden kytkemistä aloitteisiin. Toiset, kuten hiljattain tehtyjen kauppasopimusten ratifiointi (21.5), puolestaan eivät kuulu EU:n vaan jäsenvaltioiden toimivaltaan.

Perussopimusten muuttaminen: Toimenpiteistä kahden täytäntöönpano edellyttää perussopimusten muuttamista, nimittäin YUTP:n alan päätösten tekeminen määränemistöllä (21.1) sekä korkean edustajan roolin vahvistaminen (21.3). Kumpaakaan toimenpidettä ei siksi ole vielä käsitelty.

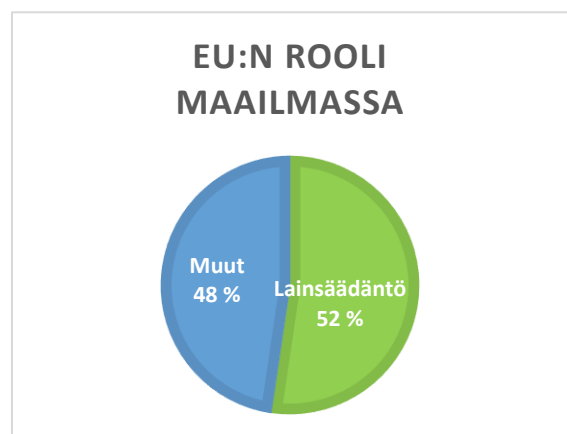
Käsitellyt/käsittelemättömät toimenpiteet

36/48 käsiteltyä toimenpidettä
12/48 käsittelemättömää toimenpidettä

Lainsäädäntö- / muut kuin lainsäädäntöaloitteet

45/86 lainsäädäntöaloitetta
41/86 muuta kuin lainsäädäntöaloitetta

PÄÄTÖKSEEN SAATETTUJEN TÄYTÄNTÖÖNPANOALOITTEIDEN OSUUS

5) ARVOT - ("Arvot, oikeudet, oikeusvaltio ja turvallisuus")

Yhteenveto jatkotoimista: ARVOT-aihealueeseen kuuluu monipuolinen kuuden ehdotuksen joukko, johon sisältyy 24 toimenpidettä. Niiden aiheina ovat oikeusvaltioperiaate, demokraattiset arvot ja eurooppalainen identiteetti, tietosuoja, tiedotusvälineet, valeutiset ja disinformaatio, syrjinnän torjunta, tasa-arvo ja elämänlaatu sekä eläinten oikeudet ja maatalous.

Lainsäädäntöaloitteilla on tällä aihealueella suuri painoarvo, sillä 19 toimenpidettä 31:stä (61 prosenttia) on luonteeltaan lainsäädäntöön vaikuttavia. Loput 12 toimenpidettä (39 prosenttia) eivät edellytä muutoksia lainsäädäntöön. Lainsäädäntöön liittyvistä toimenpiteistä 71 prosenttia on saatu päätökseen ja 29 prosenttia on vielä kesken.

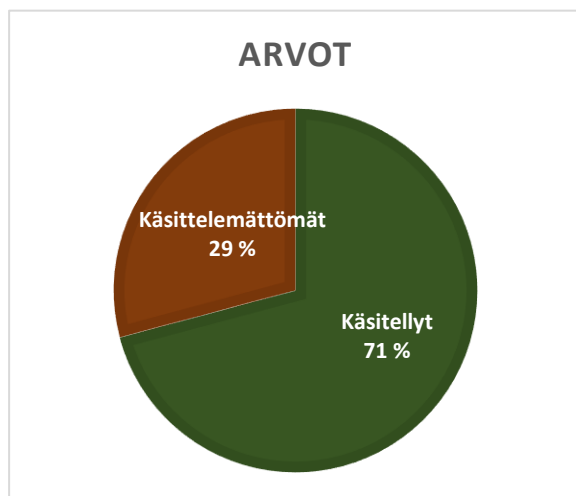
Huomioita yksittäisistä konferenssin toimenpiteistä: Useat toimenpiteet odottavat vielä toimia, ja ne liittyvät keskeisiin aiheisiin, joihin kansalaiset haluavat päättäjien kiinnittävän enemmän huomiota. Näitä ovat muun muassa EU:n arvojen ja EU:n perusoikeuskirjan täytäntöönpanon vahvistaminen (25.1, 25.3 ja 25.4), tietosuojalainsäädäntö ja erityisesti alaikäisiä koskevien tietojen suoja (26.3 ja 26.4), disinformaation torjunnasta vastaavan EU:n elimen perustaminen ja faktantarkistus (27.3) ja taloudellisten seuraamusten käyttöönotto maataloustoiminnan kielteisistä ympäristövaikutuksista (30.2).

Perussopimusten muuttaminen: Perussopimusten tarkistaminen on määritelty välttämättömäksi toimenpiteeksi kolmen toimenpiteen (25.4, 27.4, 29.5) osalta, jotta ne voitaisiin panna täytäntöön kokonaisuudessaan. Toimenpiteet 27.4 ja 29.5 on merkitty vain osittain käsitellyiksi. Niistä ensimmäinen edellyttää sellaisten pakottavien toimintapolitiikkojen ja standardien luomista, joilla edistetään kansalaisten medialukutaitoa sekä lisätään disinformaatiota ja valeutisten tahatonta levittämistä koskevaa tietoisuutta muun muassa pakollisen kouluopetuksen avulla. Toisella toimenpiteellä halutaan varmistaa kohtuuhintaisten päiväkotien perustaminen ja tarjoaminen sekä julkisella että yksityisellä sektorilla ja maksuttomien lastenhoitopalvelujen tarjoaminen niitä tarvitseville.

Käsittelemättä jääneen toimenpiteen 25.4 tavoitteena on parantaa oikeusvaltioperiaatteen toteutumista siten, että "kaikkia tarvittavia oikeudellisia keinoja, myös perussopimusten muuttamista, olisi harkittava oikeusvaltioperiaatteen rikkomisesta rankaisemiseksi".

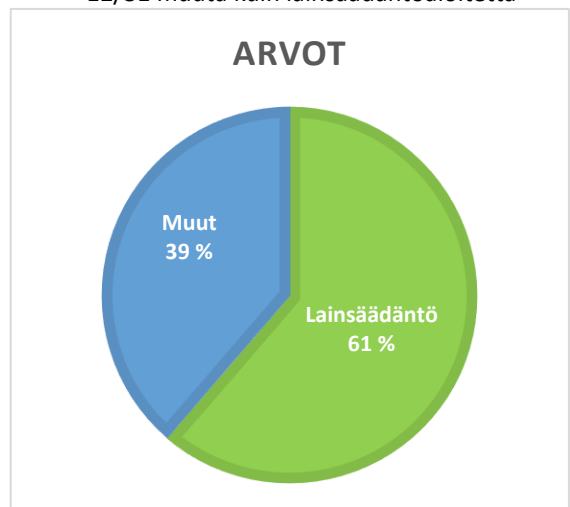
Käsitelty/käsittelemättömät toimenpiteet

17/24 käsiteltyä toimenpidettä
7/24 käsittelemättömää toimenpidettä

Lainsäädäntö- / muut kuin lainsäädäntöaloitteet

19/31 lainsäädäntöaloitetta
12/31 muuta kuin lainsäädäntöaloitetta

PÄÄTÖKSEEN SAATETTUIEN TÄYTÄNTÖÖNPANOALOITTEIDEN OSUUS

6) DIGITALISAATIO ("Digitaalinen siirtymä")

Yhteenveto jatkotoimista: Konferenssin täysistunto hyväksyi **DIGITALISAATIO-aihealueelta viisi ehdotusta**, jotka sisältävät yhteensä **40 toimenpidettä**. Ehdotuksissa keskitytään digitaalisen infrastruktuurin saatavuuteen ja kansalaisten osaamisen vahvistamiseen digitalisaation onnistumiseksi. Myös digitaalisen yhteiskunnan turvallisuus, luotettavuus ja tietosuojan korkea taso olisi varmistettava. Lisäksi ehdotuksissa painotetaan digitaalista innovointia ja sitä, miten sen avulla voitaisiin vahvistaa sosiaalista ja kestävää taloutta.

Konferenssin toimenpiteistä on tehty **66 täytäntöönpanoaloitetta**, joista **62 prosenttia on lainsäädäntöaloitteita**. Edistyminen on tällä aihealueella ollut huomattavaa, sillä peräti **85 prosenttia aloitteista on saatu päätökseen**, ja jäljelle jäävistä aloitteista monet ovat lähellä valmistumista.

Huomioita yksittäisistä konferenssin toimenpiteistä: DIGITALISAATIO-aihealueen toimenpiteistä noin **75:tä prosenttia on jo käsitelty**, mikä vastaa aihealueiden keskiarvoa. Eniten toimia on toteutettu toimenpiteen 31.1 ja toimenpiteen 35.7 osalta: niistä ensimmäinen koskee **investointeja laadukkaaseen infrastruktuuriin** ja toinen **europalaisiin arvoihin perustuvan datainfrastruktuurin luomista**. Painopisteenä ei ole ainoastaan digitaalisen infrastruktuurin parantaminen, vaan lisäksi pyritään ottamaan huomioon eurooppalaiset arvot ja niihin kohdistuvat riskit esimerkiksi koulutuksen tai työelämän digitaalisissa ratkaisuissa. Kaiken kaikkiaan tavoitteena on luoda hyvin säännelty ja osallistava digitaalinen ympäristö, joka on kuitenkin edelleen avoin, kilpailukykyinen ja innovatiivinen.

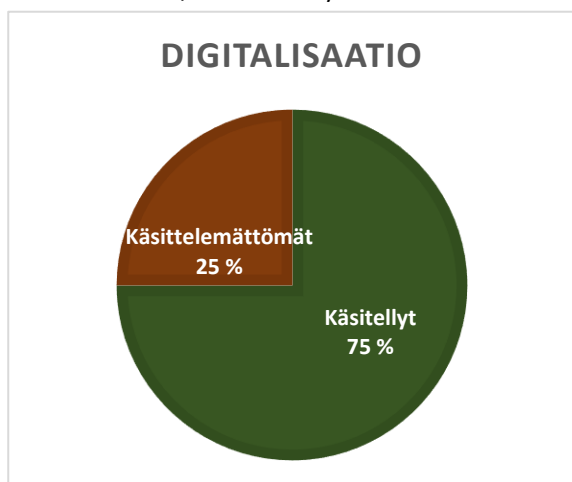
Kymmenen toimenpiteen osalta ei ole vielä toteutettu toimia (32.6, 33.6, 34.4, 34.5, 34.6, 34.8, 35.2, 35.4, 35.5 ja 35.11). Niissä ehdotetaan suhteellisen kohdennettuja toimia digitaalisten alustojen kehittämiseksi ja tukemiseksi, uusia tietosuoja-aloitteita ja muita digitalisaatiotoimia. Vaikka näitä toimenpiteitä ei ole käsitelty mahdollisesti niiden yksityiskohtaisen tai toisaalta abstraktin luonteen vuoksi, näillä politiikan aloilla on toteutettu toimia muiden konferenssin toimenpiteiden yhteydessä. Joissakin tapauksissa tällaiset muut toimenpiteet kattavat osan näistä toimenpiteistä kokonaisuudessaan.

Perussopimusten muuttaminen: Kahden toimenpiteen (32.1 ja 32.2) täytäntöönpano kokonaisuudessaan edellyttää perussopimusten muuttamista. Niistä kummassakin tavoitellaan opetus suunnitelmien ja taitojen opettamisen yhdenmukaistamista tavalla, joka edellyttää muutoksia perussopimuksiin. Toimenpiteiden muita osia, jotka eivät edellytä perussopimusten muuttamista, on käsitelty edellä mainituissa aloitteissa.

Käsitelty/käsittelemättömät toimenpiteet

30/40 menettelyä saatettu päätökseen

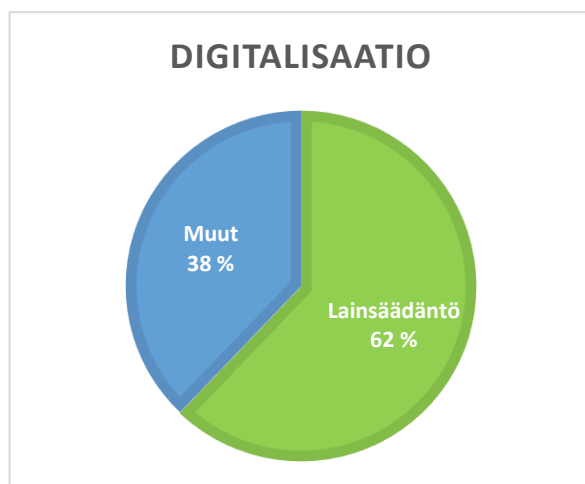
10/40 menettelyä kesken

Lainsäädäntö- / muut kuin lainsäädäntöaloitteet

41/66 lainsäädäntöaloitetta

25/66 muuta kuin lainsäädäntöaloitetta

PÄÄTÖKSEEN SAATETTUIEN TÄYTÄNTÖÖNPANOALOITTEIDEN OSUUS

85 %

15 %

7) DEMOKRATIA - ("Eurooppalainen demokratia")

Yhteenveto jatkotoimista: Konferenssin täysistunto hyväksyi DEMOKRATIA-aihealueelta viisi ehdotusta, jotka sisältävät yhteensä 33 toimenpidettä. Niissä on neljä päätavoitetta: kansalaisille tiedottamisen sekä kansalaisten ja nuorten osallistumisen lisääminen, eurooppalaisen identiteetin ja EU:n toimielinten saavutettavuuden vahvistaminen, demokratian, vaaliprosessien ja toissijaisuusperiaatteen edistäminen sekä EU:n päätöksentekomekanismien uudistaminen.

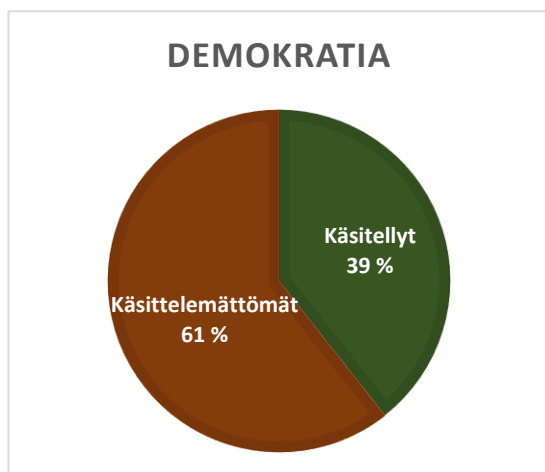
Tämän aihealueen 33 toimenpiteestä 13:n osalta (39 prosenttia) on toteutettu toimia. Käsittelemättä on 20 toimenpidettä (61 prosenttia). Näin ollen DEMOKRATIA on konferenssin aihealueista se, jonka toimenpiteiden johdosta on toteutettu vähiten täytäntöönpanotoimia. Täytäntöönpanoaloitteita on tehty 16, ja niistä 63 prosenttia on muita kuin lainsäädäntöaloitteita ja 37 prosenttia on lainsäädäntöaloitteita. Vaikka aloitteiden lukumäärä on pieni, niistä peräti 81 prosenttia on saatu päätökseen (13 aloitetta), ja keskeneräisiä aloitteita on vain kolme.

Huomioita yksittäisistä konferenssin toimenpiteistä: Tähän saakka käsittelemättömät toimenpiteet liittyvät muun muassa avoimuuteen, esimerkiksi kansalaisten osallistumiseen verkossa toimivien alustojen kautta, ja avoimuuden lisäämiseen sekä asiaankuuluvan kouluopetuksen yhdenmukaistamiseen jäsenvaltioiden välillä. Toiset käsittelemättömät toimenpiteet koskevat pyrkimyksiä lisätä osallistumista pysyvien kansalaiskokousten kautta, vahvistaa nuorten osallistumista päätöksentekoon ja kansalaisyhteiskunnan roolia siinä, ottaa käyttöön EU:n laajuiset kansanäänestykset sekä nimetä EU:n toimielimiä uudelleen, jotta niiden rooli olisi helpommin kansalaisten käsitettävissä. Lisäksi toimenpiteissä keskitytään EU:n poliittisiin rakenteisiin, muun muassa eurooppalaisen identiteetin ja päätöksentekovalmiuksien vahvistamiseen, EU:n perustuslakia koskevien keskustelujen käynnistämiseen sekä toissijaisuusperiaatteeseen liittyviin huolenaiheisiin.

Perussopimusten muuttaminen: Yhteensä kymmenen DEMOKRATIA-aihealueeseen kuuluvan toimenpiteen täytäntöönpano kokonaisuudessaan edellyttäisi perustamissopimusten muuttamista. Niitä ovat toimenpiteet 37.1, 37.6, 38.2, 38.4, 39.1, 39.3, 39.6, 39.7, 40.2 ja 40.3. Tämän aihealueen jatkotoimissa ei ole edistytty muiden tavoin, sillä suurin osa käsittelemättömistä toimenpiteistä edellyttää muutoksia perussopimukseen. Joissakin toimenpiteissä vaaditaan Euroopan parlamentille lisää oikeuksia, kuten aloiteoikeutta, oikeutta päättää EU:n talousarviosta ja oikeutta panna alulle EU:n laajuinen kansanäänestys. Muissa toimenpiteissä esitetään muun muassa, että kansalaiset valitsisivat komission puheenjohtajan suoralla vaalilla tai kärkiehdokasjärjestelmällä ja että päätöksenteossa siirryttäisiin yksimielisyyden edellyttämisen sijaan lähtökohtaisesti määränemmistöpäätöksiin. **Ehdotus 39 erottuu joukosta**, sillä yhtäkään sen seitsemästä EU:n toimielinten päätöksentekoa koskevasta toimenpiteestä ei ole käsitelty.

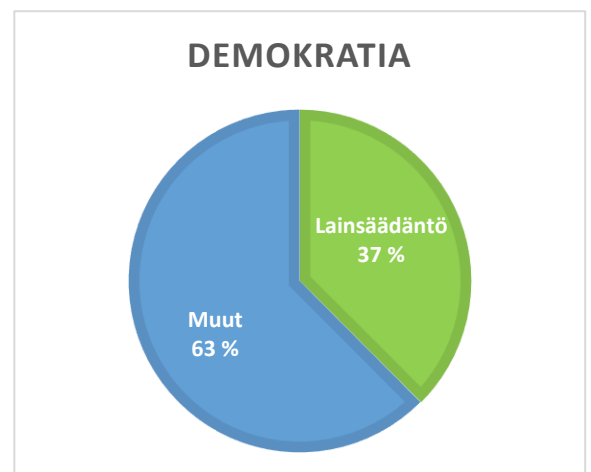
Käsitelty/käsittelemättömät toimenpiteet

13/33 käsiteltyä toimenpidettä
20/33 käsittelemättömä toimenpidettä

Lainsäädäntö- / muut kuin lainsäädäntöaloitteet

6/16 lainsäädäntöaloitetta
10/16 muuta kuin lainsäädäntöaloitetta

PÄÄTÖKSEEN SAATETTUIEN TÄYTÄNTÖÖNPANOALOITTEIDEN OSUUS

8) MUUTTOLIIKE

Yhteenveto jatkotoimista: Konferenssin täysistunto hyväksyi MUUTTOLIIKE-aihealueelta viisi ehdotusta, jotka sisältävät yhteensä 16 toimenpidettä. Niiden kolme keskeistä teemaa ovat laillinen muuttoliike, laitton muuttoliike sekä turvapaikka-asiat ja kotouttaminen. Vaikka muuttoliike on viime vuosina osoittautunut yhdeksi unionin kiistanalaisimmista politiikanaloista (tai kenties sen vuoksi), konferenssin toimenpiteillä pyritään kunnianhimoiseen ja yhtenäiseen eurooppalaiseen toimintaohjelmaan tällä alalla.

Tämän aihealueen 16 toimenpiteestä erityisiä täytäntöönpanoaloitteita on laadittu 11:n toimenpiteen alalla (69 prosenttia). Toimia on näin ollen toteutettu MUUTTOLIIKE-aihealueen osalta kolmanneksi vähiten (DEMOKRATIA- ja KOULUTUS-aihealueiden jälkeen). Yhteensä 23:sta täytäntöönpanoaloitteesta 17 on saatu päätökseen (74 prosenttia), ja loput kuusi aloitetta (26 prosenttia) ovat edelleen kesken.

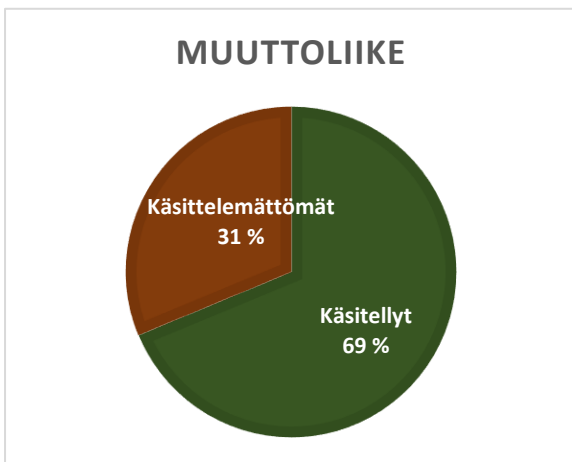
Huomioita yksittäisistä konferenssin toimenpiteistä: Aivan äskettäin, toukokuussa 2024, hyväksyttiin joukko uusia aloitteita olennaisena osana vuoden 2020 uutta muuttoliike- ja turvapaikkasopimusta. Monet konferenssin toimenpiteistä on otettu huomioon uusissa turvapaikka-asioita ja muuttoliikkeen hallintaa sekä turvapaikkamenettelyjä koskevissa asetuksissa ja vastaanotto-olosuhteita koskevassa direktiivissä.

Toimenpiteistä 5 (31 prosenttia) odottaa vielä toimia. Ne liittyvät etenkin työolojen lähentymiseen (41.4), parempaan muuttoliikettä koskevaan tiedottamiseen EU:n kansalaisille (41.5), EU:n turvapaikkaviraston resurssien lisäämiseen (44.5), pakolaisille tarkoitettujen koulutusohjelmien järjestämiseen jäsenvaltioissa (45.1) ja työmarkkinoille pääsyn helpottamiseen turvapaikanhakijoille, joilla on asianmukaiset ammattitaidot (45.2).

Perussopimusten muuttaminen: MUUTTOLIIKE-aihealueeseen kuuluvien toimenpiteiden täytäntöönpano ei edellytä perustamissopimusten muuttamista.

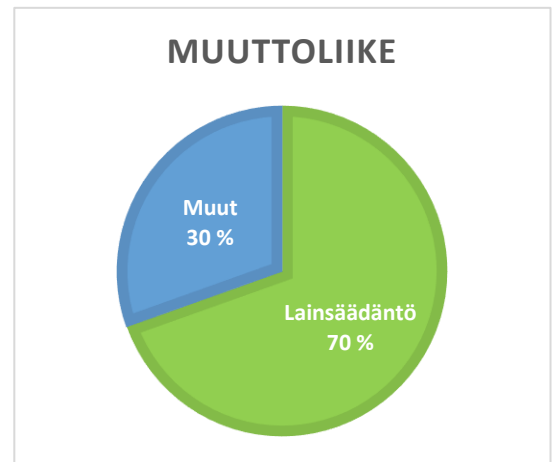
Käsitellyt/käsittelemättömät toimenpiteet

11/16 käsiteltyä toimenpidettä
5/16 käsittelemättömää toimenpidettä

Lainsäädäntö- / muut kuin lainsäädäntöaloitteet

16/23 lainsäädäntöaloitetta
7/23 muuta kuin lainsäädäntöaloitetta

PÄÄTÖKSEEN SAATETTUVIEN TÄYTÄNTÖÖNPANOALOITTEIDEN OSUUS

9) KOULUTUS

("Koulutus, kulttuuri, nuoriso ja urheilu")

Yhteenveto jatkotoimista: KOULUTUS-aihealueeseen sisältyy neljä ehdotusta, joihin kuuluu 24 toimenpidettä. Jatkotoimia on tällä aihealueella toteutettu vähiten: menettelyjä aloitettiin vain 25, ja monen toimenpiteen osalta ei ole toteutettu lainkaan toimia. Tämä koskee etenkin Euroopan nuorisokysymyksiä, kulttuuria ja vaihto-ohjelmia sekä urheilua koskevia ehdotuksia. Koulutusta koskevan ehdotuksen toimenpiteiden osalta **on toteutettu toimia**. Niistä **suurin osa on kuitenkin muita kuin lainsäädäntöaloitteita (84 prosenttia)**. KOULUTUS-aihealueella toimista onkin saatu päätökseen erittäin suuri osuus (92 prosenttia), kenties lainsäädäntömenettelyjen vähäisyydestä johtuen.

Huomioita yksittäisistä konferenssin toimenpiteistä: Toimenpide 46.2 erottuu muiden joukosta, sillä sen johdosta **on toteutettu runsaasti täytäntöönpanotoimia**. Toimenpiteen tavoitteena on luoda vuoteen 2025 mennessä osallistava eurooppalainen koulutusalue, jossa kaikilla kansalaisilla on yhtäläinen pääsy laadukkaaseen koulutukseen. Siinä keskitytään virallisen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen osatekijöihin (esim. kansalaiskasvatus, EU:n arvot ja Euroopan historia, digitaaliset taidot, STEAM-aineet, yrittäjyys ja tutkimustoiminta, kriittinen ajattelu ja medialukutaito, pehmeät taidot sekä kiusaamisen ja rasmin torjunta, ympäristön kestävyys ja sen yhteys terveyteen sekä luonnon monimuotoisuus pakollisena oppiaineena). Monia toimenpiteen osa-alueita on pantu täytäntöön ei-sitovilla strategioilla ja käytännön välineillä, joihin lukeutuvat esimerkiksi osaajien liikkuvuutta koskeva paketti, suositukset digitaalisesta koulutuksesta, eurooppalaisesta korkeakouluysteistyöstä ja ympäristökestävyyttä koskevasta oppimisesta, eurooppalaisen koulutusalueen portaalin perustaminen, hyvinvointia koulussa käsittelevä asiantuntijaryhmä ja Euroopan osaamisen teemavuosi 2023.

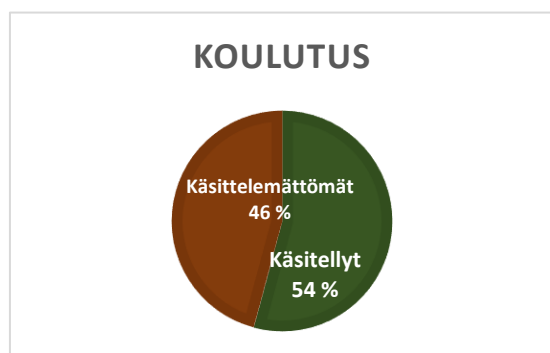
Sen sijaan aihealueen kolmen muun ehdotuksen osalta edistyminen on ollut vähäistä, sillä niihin kuuluvista **konferenssin toimenpiteistä 11 odottaa vielä käsittelyä**. **Euroopan nuorisokysymykset** -ehdotukseen sisältyvistä toimenpiteistä käsittelyä odottavat toimenpiteet 47.2 (16-vuotiaiden äänioikeus Euroopan parlamentin vaaleissa), 47.3 (nuorten työelämävierailut), 47.4 (vahvistetun eurooppalaisen nuorisotakuun rahoitus) ja 47.6 (nuorten elintaso, mukaan lukien sosiaalisen suojelun ja asumisen saatavuus). **Kulttuuri ja vaihto-ohjelmat** -ehdotuksen osalta toimia odotetaan toimenpiteille 48.2 (monikielisyyden edistäminen, mukaan lukien pakollinen vieraan kielen opetus), 48.3 (9. toukokuuta vietettävän Eurooppa-päivän muuttaminen yleiseksi eurooppalaiseksi vapaapäiväksi) ja 48.5 (kulttuurialan ammattilaisten suojeleminen EU:n tasolla). Kolmas ehdotus koskee **urheilua** arvojen, kulttuurin ja koulutuksen eurooppalaisena välineenä. Siihen sisältyvät toimenpiteet nousivat kansalaisten erityisen huomion kohteiksi, mutta niitä ei ole pantu täytäntöön. Tähän lukeutuvat toimenpiteet 49.1 (arvojen korostaminen liikunnan harjoittamisessa koulutuksen ajan), 49.3 (urheilutoiminnan sisällyttäminen EU:n tason vaihto- ja liikkuvuusohjelmiin), 49.4 (paikallisen ja perinteisen urheilun edistäminen) ja 49.5 (eurooppalaisen identiteetin esittely esimerkiksi urheilutapahtumissa).

Perussopimusten muuttaminen: Kolmen toimenpiteen täytäntöönpano edellyttää mahdollisesti perussopimusten muuttamista. Toimenpiteiden 46.1, 48.2 ja 48.3 täytäntöönpano edellyttäisi jaettua toimivaltaa koulutuksen alalla, useiden erilaisten EU:n laajuisten vähimmäisvaatimusten määrittämistä koulutuksen alalla ja Eurooppa-päivän järjestämistä 9. toukokuuta. Näistä minkään osalta ei ole toteutettu toimia. Lisäksi yhteisten koulutusohjelmien perustamista käsitellään useiden muiden aihealueiden toimenpiteissä, joiden täytäntöönpano edellyttää perussopimusten muuttamista (esimerkiksi koulutusohjelmat biologisen monimuotoisuuden alalla).

Käsittely/käsittelemättömät toimenpiteet

13/24 käsiteltyä toimenpidettä

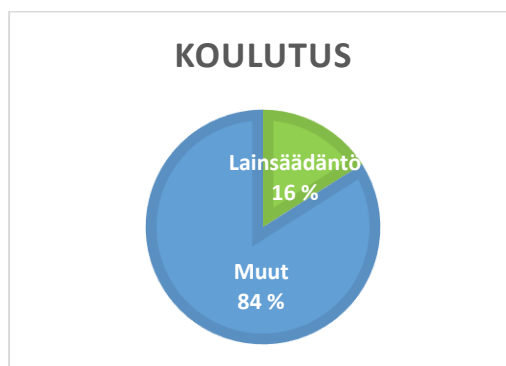
11/24 käsittelemättömää toimenpidettä

Lainsäädäntö- / muut kuin lainsäädäntöaloitteet

4/25 lainsäädäntöaloitetta

21/25 muuta kuin lainsäädäntöaloitetta

PÄÄTÖKSEEN SAATETTUIEN TÄYTÄNTÖÖNPANOALOITTEIDEN OSUUS

92 %

8%

